

dagsmorgonen. Därefter samlades deltagarna till studieföreningen Erevnas sammanträde på Akademiska Föreningen, där professor Hugo Odeberg talade över ämnet Psaltarens ställning i bönelivet.

Dagordningen karakteriserades av de fyra dagliga bönetimearna, vilka samtliga sjöngos. Dessa föregicks av övning i den gregorianska sången under ledning av musikdirektör Albert Sjögren, Falkenberg. Docent Ragnar Holte, Uppsala, talade om musiken till Antifonalet, en musikteoretisk vägledning, som var mycket givande.

På lördagskvällen talade pastor Ingemar Thorin, Lund, om tidegårdens ställning och möjligheter, sedda särskilt ur kyrkospelarsynpunkt.

Lördagen avslutades med completorium i Sankt Peters Klosters kyrka med inledande orgelandakt av musikdirektör Olle Nilsson, Lund.

Söndagen inleddes med matutin och laudes, varpå följde mässa. Eftermiddagen ägnades åt sångövningar och musikteori.

Ledare för studiedagarna var kyrkoadjunkt Karl-Erik Wallin, Karlshamn.

Christer Ljungström.

Fællesnordisk studiekonvent i Danmark

I dagene 3.—7. juli 1962 samledes i Løgumkloster i Sønderjylland en kreds på henvend 40 mennesker for sammen at drøfte emnet: gregoriansk sang på modersmålet. Konventet var kommet i stand gennem indbydelse fra et udvalg bestående af skoleinspektør Erling Brahm, organist, dr. phil. Henrik Glahn, domorganist Ethan Rosenkilde Larsen, sognepræst Dag Monrad Møller, sognepræst Gunnar Pedersen, organist, mag. art. Finn Viderø og sognepræst Harald Vilstrup. Det var udvalgets hensigt at samle de forskellige kredse, som arbejder med den liturgiske sangs fornyelse, for at man ved at lytte til hinandens principper kunne opnå en større samling om arbejdets hovedlinier og enighed om den gregorianske sangs udførelse. I bevidstheden om disse problemers internationale karakter var der sendt indbydelser også til Finland, Island, Norge og Sverige.

Til konventets samlingssted var valgt det nyopførte refugium i Løgumkloster i Danmarks

grænseegn mod syd. Dette er opført i forbindelse med den romansk-gotiske cistercienser-klosterkirke, som under mødet dannede centrum og udgangspunkt for arbejdet og som tre gange daglig fyldtes af tidebønnernes gregorianske sang, til hvilket formål ribebispen Omerus jo omkring 1180 begyndte opførelsen af det skønne bygningsværk. Om den interessante historie, som knytter sig til kirken og omegnen, fortalte skoleinspektør Brahm i et indledende foredrag. Han ledede desuden en udflugt til Tønder og Møgeltønder kirke, hvor man sang vesperen, og organist Per Kynne Frandsen spillede på det nyrestaurerede barokorgel.

Drøftelserne indlededes af domorganist Rosenkilde Larsen, som i sit foredrag: den bibelske salmes tonunderlægning gennemgik de problemer, som opstår, når de gregorianske salmetonearter skal tilpasses den danske oversættelse af Davids salmer. Deltagerne fik lov til i praksis at prøve hvilke vanskeligheder, der kan opstå, idet der blev uddelt opgaver, hvis løsning ved en senere gennemgang vagte en ivrig diskussion. Det kom tydeligt frem, hvor vanskeligt det er at opnå eentydige regler for underlægningsarbejdet.

Organist, mag. art. Finn Viderø berettede om de principper, som har været grundlæggende ved udarbejdelsen af Det danske antiphonale.

Den gregorianske sangs anvendelse ved højmesse blev behandlet af sognepræst Gunnar Pedersen. Foredraget formede sig som en historisk gennemgang af den gregorianske sangs plads i den danske gudstjeneste efter reformationen, og det afsluttedes med en meget interessant forelæggelse af det forslag til en ny dansk højmesse, som den i disse år siddende liturgiske kommission ventes at offentliggøre.

Organist, mag. art. Ulrik Teubers foredrag: Modersmålsang, et økumenisk problem, viste, hvorledes der arbejdes med problemerne om forholdet mellem ord og tone i andre lande og kirkesamfund. Omtalt blev blandt andet den romersk-katholiske liturgiske bevægelses forsøg på omformning af den gregorianske sang.

Dr. theol. Arthur Adell nævnte i sin gennemgang af den gregorianske sangs udførelse et citat af St. Benedict af Nursia om "at synge

vor gudstjenestesang i Guds øre." "Når vi synger tænker vi ikke på publikum. Hele universet synger Herrens lovsang, og i denne har vi fået en enkelt korstol."

Gregoriansk sang i den svenske kirke efter reformationen var emnet for theol. et phil. kand. Folke Bohlins foredrag, der indgående gennemgik tidebønnens stilling i Sverige fra rigsdagen i Vesterås 1527, hvor reformationen indførtes ved Olaus Petri, gennem de følgende århundreders forfaldstid og indtil idag, hvor tidebønnen har genvundet en fast stilling i den svenske kirkes liv.

Gennem universitetsadjunkt Christian Thodbergs foredrag om den græske tidebøn blev der givet et spændende indblik i den ortodokse kirkes egenart. Der blev givet en grundig gennemgang af orthros, som svarer til den romerske laudes og som i sin nuværende form går tilbage til år 1000. Gennem båndoptagelser fik man et

smukt indtryk af den græske tidesangs særprægede skønhed.

En redogørelse for den gregorianske sangs stilling i de nordiske lande blev for Norge givet af stud. theol. Willy Abildsnæs, for Finland af pastor Bruno Westerlund og for Sverige af docent Ragnar Holte, som også prædikede ved en højmesse, hvor sognepræst Gunnar Pedersen var liturg.

Nævnes skal også de daglige sangtimer, som under ledelse af Finn Viderø for nogle blev et første skridt ind i den gregorianske sangs spændende verden, for andre en kærkommen lejlighed til at lære nyt.

Deltagerne kunne forlade mødet i stor tilfredshed over tre udbytterige dage. Studiekonventet viste tydeligt, hvor energisk en indsats der i disse år gøres fra mange sider i arbejdet for den liturgiske fornyelse.

Knud Andersen.